

Skolelederforbundet støtter forslaget om rett til påbygging til generell studiekompetanse etter bestått yrkesfag.

Dagens problematikk

Frafalls- eller strykprosenten på VG3 påbygg til generell studiekompetanse er faretruende høy. Dette skoleåret er usedvanlig utfordrende for elevene, og det er særlig i kjernefagene norsk og matematikk elevene stryker. Elever som ikke gjennomfører Vg3 påbygg har brukt opp sin 3-årige opplæringsrett, og står derfor uten rett til videre opplæring. Samtidig har de heller ikke oppnådd yrkeskompetanse på videregående nivå. Dette skader både enkelelevens fremtidsutsikter og selve samfunnsøkonomien, det har frafallsregnestykket vist. Skremmende nok har også sammenhengen mellom å falle fra opplæringsløpet på dette tidspunktet og senere arbeidsledighet og arbeidsuførhet, blitt godt dokumentert.

Det er verdt å nevne at dagens situasjon gjør at mange elever med fagbrev ikke får skoleplass på grunn av at ordinære rettighetslever har forrang. Resultatet har vært at faglig svakere elever har fått skoleplassen i stedet.

Heldige konsekvenser av ny ordning

- ◆ Vi vil få flere motiverte og faglig sterkere elever inn i påbygningsklassene enn vi har i dag. Vår erfaring er at elever som er eldre, eller som har tatt fagbrev, oftere er mer motivert fordi de "vet hva de skal bli".
- ◆ Elever med fagbrev har ofte også jobberfaring som de kan dele med de andre elevene i klassen. Vi ser også at disse elevene høster gode, og bedre resultater, enn de øvrige.
- ◆ Dersom det gis en utvidet rett til påbygg etter fagbrev kan dette gi eleven økt motivasjon for å gjennomføre det yrkesprogrammet eleven har valgt, når vedkommende vet at retten til studiekompetanse i etterkant fortsatt er til stede. Mange av de som ønsker å benytte denne retten, vil ha noe å falle tilbake på dersom de ikke består høyere utdanning.
- ◆ Departementets forslag til tilbudet om påbygg etter fagprøve er dessuten et tilbud med færre fag og undervisningstimer, og sjansen til å bestå er dermed nødvendigvis større

I tillegg, og kanskje enda viktigere, kan dette øke tilgangen på kvalifiserte fagarbeidere, og gi flere yrkesutøvere som har høyskole og universitetsutdanning kombinert med yrkeserfaring og fagbrev. Alt tyder på at mangelen på fagarbeidere ligger an til å bli stor i fremtiden, som et konkret eksempel kan underskuddet på helsearbeidere for å håndtere "eldrebølgen" nevnes. En arbeidsstokk med høyt kompetente fagarbeidere kan dessuten gjøre oss mindre avhengig av importert arbeidskraft for å løse grunnleggende samfunnsoppgaver i fremtiden.

Tilleggsmerknader

Enkelte faglig svake elever søker seg i dag til påbygning fordi de mislykkes i å få tak i læreplass. En konsekvens av å gi rettigheter til elever med fagbrev, kan være at disse elevene kommer lengre ned på søkelistene og mister muligheten for å få skoleplass. Det kan derfor bli viktig i fremtiden å ha alternative tilbud til disse elevene for eksempel flere læreplasser eller et skolebasert VG3-kurs.

Skolelederforbundet støtter også forslaget om at praksisbrevkandidater gis rett til påbygg dersom de fyller kravene.